



KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN



LGOG KRING TER HORST

Ineke Eickmans | Secretaris LGOG Kring Ter Horst

T 06 51568605 | E secretaris@lgogterhorst.nl

UITNODIGING

Activiteit: Cursus 2022. Baksteen: een revolutie in de bouwkunst

Wanneer: Dinsdagavond 15 en 29 maart en 5 april. Telkens van 19:30 tot 21:30 uur

Locatie: Museum de Kantfabriek, Amerikaanseweg 8, Horst

Horst, 7 februari 2022

Beste dames en heren,

Namens het bestuur van LGOG Kring ter Horst nodigen wij u uit voor een cursus over baksteen op drie dinsdagavonden in maart en april. Wij hebben Wil Boetzkes, directeur van Posterheide Brabant, bereid gevonden om deze cursus te geven

Baksteen: revoluties in de bouwkunst

Baksteen is een van de oudste bouwmaterialen en heeft in de loop der tijd ongekende mogelijkheden geboden. Door verbetering van productie kreeg baksteen dezelfde sterkte als natuursteen, met als voordeel dat het zich gemakkelijker liet vormen en dat decoratieve patronen in principe tot in het oneindige herhaald konden worden. Met de ontwikkeling van glazuren was het mogelijk om de baksteen in levendige kleuren te produceren.

In Mesopotamië en het Indus-dal werd de basis gelegd. Voor de Romeinen was baksteen één van de grootste inventies. Rond 1200 kwamen bakstenen in heel Europa en Azië voor, romaans en gotiek leverden unieke staaltjes van vakmanschap op, boeddhisme en islam verwerkten het tot een sprookjesachtige bouwkunst. Vanaf de renaissance tot de 17de eeuw leidde de technologische vooruitgang in Europa tot andere toepassingen van baksteen. Het werd vooral goedkoper en het gebruik ervan meer verbreid. Enerzijds leidde het gebruik ervan tot meesterwerken als de Duomo van Florence, de kleurrijke architectuur van de Hanzesteden of de terracotta industrie in Noord-Italië, anderzijds werd het ook toegepast in huizenbouw en vestingwerken. Met de introductie van de mechanisatie was baksteen in de 19de eeuw uitgegroeid tot het standaardmateriaal voor commerciële en industriële toepassingen. Deze trend zette in de 20ste eeuw door, wat leidde tot talloze iconen van moderne architectuur tot de dag van vandaag.

Cursusavond 1 op 15 maart 2022: Van leem tot inventieve bouwkunst in de antieke oudheid en middeleeuwen

Sinds de ontdekking van baksteen rond 3000 vóór Christus heeft het gebruik ervan een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. In Mesopotamië werden er de ziggoerats mee gebouwd en men leerde er de glazuurtechniek kennen. Zelfs in Egypte raakte men vertrouwd met het materiaal. Zo weinig als de Grieken het gebruikten, des te meer zou het de ongekende mogelijkheden voor de Romeinen bepalen. In Byzantium en onze vroege middeleeuwen bleef de kennis bewaard en leverde nieuwe variaties op. De vroege islam en het boeddhisme maakten van baksteen hoogstandjes van techniek en decoratie.



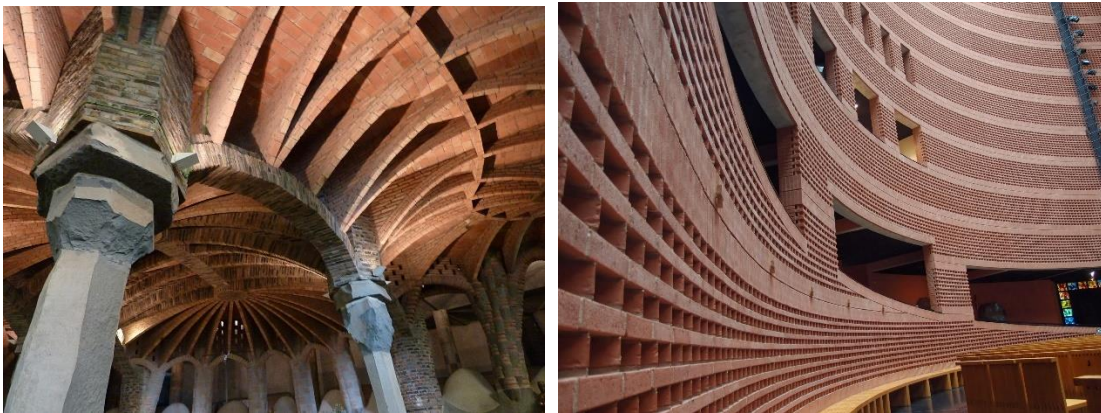
Cursusavond 2 op 29 maart: Verbluffende technologie in de middeleeuwen en renaissance: van Pagan en Iran tot de Wolga en Italië

Sinds de hoge middeleeuwen verspreidde baksteen zich als bouw materiaal over geheel Europa en Azië. De middeleeuwse steden in Europa werden in baksteen opgetrokken, dat gold ook voor orthodoxe kerken in Rusland, moskeeën in Perzië, stoepa's in China en Achter-Azië en de baksteen-gotiek in Noord-Europa. Het werd mogelijk monumentale koepels in twee schalen te bouwen, baksteen te perfectioneren in kleurrijke faience. Technische problemen in de bouwkunst van de Italiaanse renaissance konden alleen opgelost worden met baksteen. In Noord-Italië leidde het gebruik van baksteen tot een artistieke industrie van terracotta. Dat gold ook voor Engeland.



Cursusavond 3 op 5 april 2022: Precisie en mechanisatie: baksteen tussen Verlichting en de moderne tijd

De Lage Landen waren van de 16de tot de 18de eeuw het belangrijkste centrum voor het bouwen in metselwerk. Engeland kende een spectaculaire verbetering van de baksteenproductie, niet in de laatste plaats door onderzoek door de Royal Society. In encyclopedieën werd veel aandacht besteed aan de baksteenproductie. De verwerking van het materiaal in metselwerk werd een 'kunst'. De kennis uit Europa kwam in Noord-Amerika: Thomas Jefferson functioneerde als belangrijke schakel. Met de mechanisatie van de productie in de 19de eeuw werd baksteen het belangrijkste materiaal voor de aanleg en bouw van de infrastructuur van de steden. Als nieuwe materialen als ijzer en staal belangrijk waren voor de technische verbeteringen, bleef baksteen van grote betekenis voor de symboliek van de vormentaal. Uitbundigheid zoals bij Antoni Gaudi stond radicaal tegenover rationaliteit bij Frank Lloyd Wright. Wolkenkrabbers in New York, architectuur van de Amsterdamse School, Dudok, Alvar Aalto of Mario Botta: allen ontwierpen iconische gebouwen....in baksteen.



Informatie over de spreker

Wil Boetzkes is directeur van Posterheide Brabant, een gespecialiseerd instituut dat al 30 jaar op professionele wijze, cursussen, reizen en excursies op het gebied van kunst- en cultuurgeschiedenis organiseert. Hij studeerde kunstgeschiedenis en archeologie aan de KUN in Nijmegen en het Koninklijk Nederlands Instituut in Rome. Enkele jaren was hij curator van Museum Helmond. Als directeur van Posterheide Brabant organiseerde hij meer dan 400 kunsthistorische reizen naar een vijftigtal landen. Onlangs verscheen een tweetal boeken van zijn hand.

Praktische informatie

Graag nodigen wij u uit voor deelname aan deze cursus. Voor leden kost de cursus € 35,00, voor niet leden € 45,00. Een syllabus kan worden verstrekt voor € 5,00. Als u graag wilt deelnemen, dan kunt u zich via een email naar secretaris@lgogterhorst.nl aanmelden. De acceptatie is volgens volgorde van aanmelding en met voorrang voor de leden van de Kring ter Horst. De maximale groepsgrootte is 24 deelnemers, waarmee een 1.5 m. afstand kan worden gerealiseerd. De toegang is conform de dan geldende coronamaatregelen.

Met genoegen zullen wij u begroeten.

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur van de LGOG-kring Ter Horst,

Arie Stas, voorzitter

Ineke Eickmans, secretaris

